

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Pazin

KLASA: 041-01/22-01/8
URBROJ: 613-20-22-7
Pazin, 7. rujna 2022.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Institut za
poljoprivredu i
turizam, Poreč
za 2021.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O INSTITUTU	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje i izvršenje plana	7
	Financijski izvještaji	8
	Projekti financirani u 2021.	14
	Javna nabava	16
III.	REVIZIJA ZA 2021.	18
	Ciljevi i područja revizije	18
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	18
	Metode i postupci revizije	19
	Nalaz za 2021.	20
	Provedba naloga i preporuka	29

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Instituta za poljoprivredu i turizam, Poreč (dalje u tekstu: Institut) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Instituta sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Instituta za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Institut je ustrojio propisane analitičke knjigovodstvene evidencije, izuzev analitičke evidencije sitnog inventara i materijala koje nisu ustrojene. Nadalje, podaci iz analitičke evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i analitičke evidencije potraživanja nisu usklađeni s podacima evidentiranim u glavnom knjizi i iskazanim u financijskim izvještajima.

Prema podacima iz analitičke evidencije, vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine koncem 2021. iznosi 104.034.257,00 kn, a prema podacima iz glavne knjige i financijskih izvještaja iznosi 115.300.465,00 kn, što je više za 11.266.208,00 kn. Nabavljena dugotrajna imovina od 2017. do 2020. u ukupnom iznosu od 13.947.888,00 kn evidentirana je u analitičkoj evidenciji početkom 2021. te je obračunan i evidentiran ispravak vrijednosti u iznosu od 1.525.948,00 kn. Istodobno je navedena imovina evidentirana u glavnoj knjizi zaduženjem odgovarajućeg računa nefinancijske imovine u razredu 0 i odobrenjem odgovarajućeg računa vlastitih izvora u skupini 91. Ispravak vrijednosti u iznosu od 1.525.948,00 kn nije evidentiran u glavnoj knjizi. Također, nije obavljeno usklađivanje podataka o vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine iz analitičke evidencije s podacima u glavnoj knjizi i za prethodne godine te je utvrđena razlika u iznosu od 9.740.260,00 kn. Razlika se najvećim dijelom odnosi na vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine koja je evidentirana u glavnoj knjizi, a nije evidentirana u analitičkoj evidenciji dugotrajne imovine.

Prema podacima iz analitičke evidencije, potraživanja za prihode poslovanja koncem 2021. iznose 207.146,00 kn, a prema podacima iz glavne knjige i financijskih izvještaja iznose 202.948,00 kn, što je manje za 4.198,00 kn. Također, potraživanja za više uplaćene poreze i doprinose u analitičkoj evidenciji i glavnoj knjizi iznose 8.135,00 kn, a u financijskim izvještajima iskazana su u iznosu od 9.856,00 kn, što je više za 1.721,00 kn. Na neusklađenost podataka u analitičkoj evidenciji potraživanja za prihode poslovanja u odnosu na glavnu knjigu utjecale su uplate pojedinih kupaca za koja u analitičkoj evidenciji nisu evidentirana potraživanja (zaduženja).

Na temelju zaključenog ugovora o poslovnoj suradnji iz 2002. i dodataka ugovoru, Institut je Veleučilištu u Rijeci dao u zakup dva poslovna prostora. Dodatkom ugovora iz prosinca 2021. ugovoreno je da izvršena ulaganja Veleučilišta (uz suglasnost Instituta) iznose 126.506,00 kn te da se potraživanja za godišnju zakupninu u iznosu od 120.000,00 kn prebijaju s obvezama za izvršena ulaganja, a preplata u iznosu od 6.506,00 kn prenosi se u sljedeće ugovorno razdoblje. Navedena ulaganja su u poslovnim knjigama evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana na računu imovine i vlastitih izvora. U poslovnim knjigama nisu evidentirana zaduženja odnosno odobrenja potraživanja i obveza te vlastitih izvora i nije evidentiran prijeboj potraživanja i obveza. Nadalje, u poslovnim knjigama nisu evidentirani prihodi od zakupa poslovnih prostora u iznosu od 120.000,00 kn, rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 126.506,00 kn i prihodi budućeg razdoblja u iznosu od 6.506,00 kn te su oni manje iskazani u financijskim izvještajima za navedene iznose.

Prihodi u iznosu od 114.671,00 kn te rashodi u iznosu od 315.586,00 kn nisu evidentirani u poslovnim knjigama na propisanim računima Računskog plana, što je utjecalo na strukturu iskazanih prihoda i rashoda u financijskim izvještajima. Prihodi od zakupa nefinancijske imovine (zemljišta) u iznosu od 114.671,00 kn evidentirani su u okviru prihoda od imovine, a trebali su biti evidentirani u okviru prihoda od pruženih usluga. Rashodi za dodatke na plaću (za rad na komercijalnim projektima) u iznosu od 151.738,00 kn evidentirani su u okviru rashoda za intelektualne usluge, a trebali su biti evidentirani na računu rashoda za zaposlene.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (opreme) u iznosu od 163.848,00 kn evidentirani su u okviru rashoda za pomoćni materijal i sitni inventar, a trebali su biti evidentirani na računu rashoda za nabavu nefinancijske imovine (opreme). Nadalje, za nabavu navedene opreme nije povećana vrijednost nefinancijske imovine Instituta, zbog čega su u financijskim izvještajima nefinancijska imovina i vlastiti izvori iskazani manje za navedeni iznos.

Potraživanja za prihode poslovanja iskazana u financijskim izvještajima koncem 2021. iznose 202.948,00 kn i sva su dospjela. Odnose se na potraživanja starosti do jedne godine u iznosu od 115.793,00 kn te na potraživanja starija od tri godine u iznosu od 87.155,00 kn. Za potraživanja starija od tri godine Institut nije proveo ispravak vrijednosti potraživanja po stopi od 100,0 % te je vrijednost imovine (potraživanja) i vlastitih izvora iskazana više za 87.155,00 kn.

Izvanbilančni zapisi koncem godine iznose 3.849.000,00 kn, a odnose se na vrijednost zemljišta koje zakupci nakon isteka ugovora o zakupu nisu predali Institutu te je Institut podigao tužbe za vraćanje zemljišta u posjed. U poslovnim knjigama nisu evidentirani te u financijskim izvještajima iskazani podaci o izvanbilančnim zapisima koji se odnose na instrumente osiguranja plaćanja primljeni kao jamstvo za ozbiljnost ponude i kao jamstvo urednog izvršenja ugovora u iznosu od 1.352.160,00 kn.

Popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2021. je obavljen, ali nije cjelovit. Popisom nije obuhvaćena nematerijalna imovina u iznosu od 173.249,00 kn, stavke evidentirane u okviru izvanbilančnih zapisa (sudski postupci u tijeku) u iznosu od 3.849.000,00 kn te vrijednost primljenih instrumenata osiguranja plaćanja u iznosu od 1.352.160,00 kn. Dugotrajna imovina i potraživanja popisani su na temelju analitičkih evidencija. S obzirom na to da iskazani podaci o vrijednosti dugotrajne imovine i podaci o stanju potraživanja u glavnoj knjizi nisu istovjetni podacima iz analitičkih evidencija, prije popisa trebalo je izvršiti usklađenja, što nije učinjeno. Institut nije uputio izvode otvorenih stavaka dužnicima i vjerovnicima koji su bili potrebni za usklađivanje potraživanja i obveza kako bi popis potraživanja i obveza bio vjerodostojan. Nadalje, nakon obavljenog popisa ravnatelj Instituta nije donio odluku o rashodu opreme, načinu likvidacije utvrđenih manjkova i načinu knjiženja utvrđenih viškova te nije utvrdio mjere protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja. Nakon popisa u poslovnim knjigama nisu evidentirane utvrđene razlike između knjigovodstvenog i stvarnog stanja imovine i obveza. Popis imovine i obveza obavljen je formalno zbog čega nije ostvarena osnovna svrha popisa, a to je utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obveza te usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. (točka 2. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Instituta za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Instituta

Institut je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O INSTITUTU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Institut je javna ustanova koja obavlja znanstvenu djelatnost u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 60/15 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 131/17). Osnivač Instituta je Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obnaša Ministarstvo znanosti i obrazovanja (dalje u tekstu: Ministarstvo). Institut je započeo s radom 1875. pod nazivom Pokrajinska vinarsko-voćarska stanica sa sjedištem u Poreču. Sadašnji naziv Institut je dobio 1989. Stupanjem na snagu Zakona o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97, 47/99, 35/08 i 127/19) u kolovozu 1993. postao je javna ustanova. Sredstva za redovitu djelatnost Instituta osiguravaju se iz državnog proračuna, vlastitih prihoda, sredstava ministarstava za financiranje znanstvenih i drugih programa i projekata, sredstava osiguranih međunarodnom suradnjom, proračuna Istarske županije i drugih jedinica lokalne samouprave te drugih izvora. Upisan je u sudski registar ustanova Trgovačkog suda u Rijeci i Upisnik znanstvenih organizacija. Sjedište Instituta je Karla Huguesa 8, Poreč.

Prema Statutu iz ožujka 2015. i izmjenama iz prosinca 2020., osnovna djelatnost Instituta je znanstvena djelatnost. Druge djelatnosti Instituta su istraživanje i razvoj; tehničko ispitivanje i analize; ocjenjivanje sukladnosti proizvoda, procesa i usluga u poljoprivredi, prehrani i turizmu; sudjelovanje u kreiranju i provođenju preddiplomskih, diplomskih i doktorskih studijskih programa odnosno visokog obrazovanja; provođenje programa edukacije, cjeloživotnog obrazovanja i obrazovanja odraslih; uzgoj usjeva, vrtnog i ukrasnog bilja; uzgoj sjemenskih usjeva i rasadničarstvo; proizvodnja hrane i pića; izdavačka i tiskarska djelatnost; iznajmljivanje poljoprivrednih strojeva, opreme, prostora i zemljišta; ispitivanje tržišta i javnog mnijenja; kupnja i prodaja robe; trgovačko posredovanje na domaćem i inozemnom tržištu; izrada lovnogospodarske osnove, program zaštite divljači te njihove revizije i izrada programa uzgoja divljači; stručni poslovi prostornog uređenja u svezi izrade dokumenata prostornog uređenja i stručnih podloga za izdavanje lokacijskih dozvola te ostale poslovne djelatnosti.

Za obavljanje djelatnosti ustrojeni su Zavod za poljoprivredu i prehranu (sastoji se od vinarskog laboratorija, prehrambeno-biotehnološkog laboratorija, laboratorija za tlo, biljku i vodu, laboratorija za fenotipizaciju, genetičkog laboratorija, laboratorija za zaštitu bilja i podruma minivinifikacije), Zavod za ekonomiku i razvoj poljoprivrede, Zavod za turizam te Pokusno poljoprivredno imanje, Tehnologijsko-razvojni centar i stručne službe (Odjel općih, pravnih i kadrovskih poslova te Odjel računovodstvenih i financijskih poslova). Institut ima dopusnice Ministarstva za obavljanje znanstvene djelatnosti u području društvenih znanosti te dopusnicu za obavljanje znanstvene djelatnosti u području biotehničkih znanosti.

Tijela Instituta su Upravno vijeće, Znanstveno vijeće, ravnatelj, Kolegij i Etičko povjerenstvo.

Institutom upravlja Upravno vijeće sastavljeno od pet članova, od kojih tri imenuje osnivač, jednog člana bira Znanstveno vijeće između svojih članova, a jedan član je predstavnik zaposlenika. Članovi Upravnog vijeća imenuju se, odnosno biraju na vrijeme od četiri godine. Upravno vijeće, između ostalog, donosi poslovnik o radu Upravnog vijeća, Statut, akt o unutarnjem ustroju i ustrojstvu radnih mjesta, programe i strategije rada i razvoja te nadzire njihovo izvršavanje.

Nadalje, vodi financijsku i poslovnu politiku, imenuje i razrješava ravnatelja, donosi odluku o financijskom planu uz prethodnu suglasnost ministra, usvaja završni račun, donosi plan investicija na prijedlog ravnatelja, odlučuje o raspolaganju imovinom veće vrijednosti te obavlja druge poslove utvrđene zakonom i Statutom.

Znanstveno vijeće provodi znanstvenu politiku Instituta. Čine ga znanstvenici i predstavnici osoba izabranih na suradnička radna mjesta, a sastavljeno je od 21 člana.

Ravnatelj je čelnik i voditelj Instituta. Organizira i vodi rad i poslovanje Instituta, izvršava odluke Upravnog vijeća, predlaže financijski plan, podnosi Upravnom vijeću izvješće o poslovanju i godišnji obračun, odlučuje o zasnivanju i prestanku radnog odnosa zaposlenih u skladu sa zakonom, imenuje i razrješava zaposlenike s posebnim ovlastima te obavlja druge poslove iz svog djelokruga. Nadalje, ravnatelj Instituta ne može bez prethodne suglasnosti Upravnog vijeća samostalno zaključivati ugovore o pravnom prometu pojedinačne vrijednosti veće od 200.000,00 kn te ugovore o izradi projekata pojedinačne vrijednosti veće od 1.000.000,00 kn godišnje. Bira se putem javnog natječaja na mandatno razdoblje od četiri godine, a imenuje ga i razrješava Upravno vijeće. Tijekom 2021. i u vrijeme obavljanja revizije (ožujak 2022.) ravnatelj je dr. sc. Dean Ban.

Kolegij je savjetodavno tijelo, a čine ga ravnatelj, pomoćnici ravnatelja, predstojnici Zavoda i voditelj Odjela općih, pravnih i kadrovskih poslova.

Institut je koncem 2020. imao 65 zaposlenika, a koncem 2021. ima 76 zaposlenika, od čega 38 na određeno vrijeme.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18) te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Izjavom o fiskalnoj odgovornosti odgovorna osoba institucije, odnosno čelnik, na godišnjoj razini izvještava o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. Prema Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za 2021. (Obrazac 1b) iz veljače 2022., u sustavu unutarnjih kontrola utvrđene su slabosti i nepravilnosti koje ne utječu na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te na učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrola u okviru sredstava utvrđenih u proračunu odnosno financijskom planu. Utvrđene nepravilnosti navedene su u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti u području izvršavanja financijskog plana, računovodstva te upravljanja imovinom. Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti utvrđene su potrebne aktivnosti, očekivani rokovi otklanjanja nepravilnosti te su imenovane odgovorne osobe. Utvrđene nepravilnosti planirano je otkloniti do konca 2022.

Prema odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, Institut nije obavezan ustrojiti unutarnju reviziju te stoga unutarnja revizija nije ustrojena. Postupci i metode koje čine sustav unutarnjih kontrola opisani su unutarnjim aktima, odnosno pravilnicima, procedurama i uputama za rad.

Tijekom 2021. Institut je primjenjivao sljedeće unutarnje akte: Pravilnik o radu, Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu, Pravilnik o ustroju radnih mjesta, Pravilnik o provedbi postupka jednostavne nabave, Odluku o raspodjeli financijskih sredstava od komercijalnih poslova, Procedure zaprimanja, provjere i plaćanja računa te Procedure vođenja komercijalnih poslova. Institut je osnovao Etičko povjerenstvo od pet članova u skladu s odredbama Statuta.

Na mrežnim stranicama Instituta objavljene su informacije odnosno podaci propisani odredbom članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13 i 85/15), kao što su opći akti i odluke, godišnji planovi i programi, strategije, financijska izvješća, podaci o financijskom planu i izvršenju plana, informacije o postupcima javne nabave, obavijesti o raspisanim natječajima, informacije o unutarnjem ustrojstvu, obrazac radi ostvarivanja prava na pristup informacijama, zapisnici sa sjednica Upravnog vijeća te druge informacije.

Planiranje i izvršenje plana

Upravno vijeće Instituta usvojilo je koncem prosinca 2020. Financijski plan za 2021., prema kojem su prihodi planirani u iznosu od 22.422.702,00 kn, rashodi u iznosu od 26.222.702,00 kn te manjak prihoda u iznosu od 3.800.000,00 kn. Pokriće manjka prihoda planirano je iz prenesenog viška prihoda prijašnjih godina. Izmjenama i dopunama Financijskog plana, iz prosinca 2021., smanjeni su planirani prihodi za 3.922.702,00 kn ili 17,5 % i planirani rashodi za 2.922.702,00 kn ili 11,1 % te planirani ukupni prihodi iznose 18.500.000,00 kn, rashodi 23.300.000,00 kn, a manjak prihoda 4.800.000,00 kn. Pokriće manjka prihoda planirano je iz prenesenog viška prihoda prijašnjih godina, koji se sastoji od vlastitih i namjenskih (EU sredstva, prihodi posebne namjene) prihoda.

Planirani prihodi odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu od 9.000.000,00 kn, prihode od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 6.546.000,00 kn, prihode od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 1.354.000,00 kn, prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga u iznosu od 1.300.000,00 kn i prihode od imovine u iznosu od 300.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na rashode za zaposlene u iznosu od 12.552.000,00 kn, materijalne rashode u iznosu od 5.228.000,00 kn, rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 5.500.000,00 kn i financijske rashode u iznosu od 20.000,00 kn.

Financijski plan sadrži programe u kojima su planirani prihodi i rashodi razrađeni po vrstama prihoda, pojedinim aktivnostima i projektima te godinama u kojima će teretiti proračun. Programi sadrže naziv programa i potrebna sredstva za provođenje programa.

Uz Financijski plan za 2021. donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2022. i 2023. Prema spomenutim projekcijama, planirani su prihodi i rashodi za 2022. u iznosu od 22.806.971,00 kn te za 2023. u iznosu od 21.583.454,00 kn.

Institut je donio Strateški program znanstvenih istraživanja u području društvenih djelatnosti za razdoblje 2017. – 2022., kojim je dana analiza položaja i znanstvenog potencijala u području društvenih znanosti unutar Instituta, misija i vizija u području društvenih znanosti te su definirani ciljevi koji se odnose na unaprjeđenje znanstvenih istraživanja u području turizma s naglaskom na znanstvenu izvrsnost i međunarodnu vidljivost te razvoj ljudskih potencijala i jačanje nacionalne i međunarodne suradnje.

Prihodi za 2021. ostvareni su u iznosu od 18.812.945,00 kn, što je 312.945,00 kn ili 1,7 % više od planiranih. Vrijednosno značajnije odstupanje ostvarenih prihoda u odnosu na planirane odnosi se na prihode od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada koji su ostvareni 3.251.115,00 kn ili 49,7 % manje te na prihode od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna koji su ostvareni 3.576.895,00 kn ili 264,2 % više od plana. Prema obrazloženju Instituta, odstupanje spomenutih prihoda u odnosu na planirane nastalo je zato što, pri planiranju projekata, voditelji projekta nisu imali saznanja iz kojeg će se izvora projekti financirati. Rashodi za 2021. ostvareni su u iznosu od 21.720.625,00 kn, što je 1.579.375,00 kn ili 6,8 % manje od planiranih. Vrijednosno značajnije odstupanje u odnosu na planirani iznos odnosi se na rashode za nabavu nefinancijske imovine, koji su ostvareni manje za 1.506.748,00 kn ili 27,4 %. Prema obrazloženju Instituta, odstupanja su nastala jer računi za ostvarene rashode za nabavu nefinancijske imovine nisu zaprimljeni do konca 2021. Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 758.087,00 kn. Prema obrazloženju Instituta, spomenuti rashodi nisu planirani jer u vrijeme donošenja Izmjena i dopuna Financijskog plana Institut nije imao saznanja o iznosu koji će proslijediti partnerima na projektima.

Vlastiti i namjenski prihodi ostvareni su u iznosu od 9.727.194,00 kn ili 51,7 % ukupnih prihoda. Prema odredbama članaka 55. i 56. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu (Narodne novine 135/20, 69/21 i 122/21), Institut nema obvezu uplaćivati vlastite i namjenske prihode u državni proračun. Institut je Ministarstvu dostavljao mjesečna izvješća o ostvarenju i utrošku vlastitih i namjenskih prihoda.

Financijski izvještaji

Institut je obavezan voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Za 2021. sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Financijskoj agenciji u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Instituta.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 18.812.945,00 kn, što je 540.881,00 kn ili 2,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	5.604.085,00	4.930.895,00	88,0
2.	Prihodi od imovine	124.331,00	115.112,00	92,6
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	3.144.939,00	3.294.885,00	104,8
4.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	1.679.151,00	1.386.302,00	82,6
5.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	8.801.320,00	9.085.751,00	103,2
Ukupni prihodi		19.353.826,00	18.812.945,00	97,2

Vrijednosno značajniji udjel imaju prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 9.085.751,00 kn ili 48,3 %, prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 4.930.895,00 kn ili 26,2 % te prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 3.294.885,00 kn ili 17,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi (prihodi od imovine, prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija) ostvareni su u iznosu od 1.501.414,00 kn ili 8,0 %.

Vrijednosno značajnija odstupanja u odnosu na prethodnu godinu odnose se na smanjenje prihoda od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 673.190,00 kn ili 12,0 % zbog dovršetka projekata (Castwater, Oleum) tijekom 2020. te smanjenje prihoda od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihoda od donacija za 292.849,00 kn ili 17,4 % zbog pandemije bolesti COVID-19 te otkazivanja manifestacija (izložbe vina i maslinovog ulja) za koje je Institut obavljao analize i kontrole.

Prihodi iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 4.930.895,00 kn, a odnose se na prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna u iznosu od 1.821.700,00 kn, pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 1.566.389,00 kn, pomoći od međunarodnih organizacija i tijela EU u iznosu od 929.098,00 kn te prijenose između proračunskih korisnika iz proračuna koji im nije nadležan u iznosu od 613.708,00 kn.

Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna odnose se na prijenose temeljem prijenosa EU sredstava (za provođenje projekta CropBioDiv – Znanstveni centar izvrsnosti u iznosu od 969.081,00 kn, projekta Agrobioraznolikost – osnova za prilagodbu i ublažavanje posljedica klimatskih promjena u poljoprivredi u iznosu od 517.383,00 kn, projekta DESIRA – digitalizacija: ekonomski i socijalni utjecaj u ruralnim područjima u iznosu od 46.600,00 kn te projekta TolVin – procjena tolerantnosti hrvatske germplazme vinove loze na sušu u iznosu od 17.106,00 kn) u iznosu od 1.550.170,00 kn i druge prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna (vrijednosno značajniji odnose se na financiranje provedbe Nacionalnog programa očuvanja i održive uporabe biljnih genetskih izvora za hranu i poljoprivredu u iznosu od 121.000,00 kn, provođenje projekta Šestar – nadogradnja opreme za znanstvena istraživanja u iznosu od 79.240,00 kn te potpore u poljoprivredi u iznosu od 54.298,00 kn) u iznosu od 271.530,00 kn.

Pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava odnose se na prijenose proračunskih korisnika drugog proračuna (sredstva uplaćena od Istarskog veleučilišta za izradu projekta WildBioAdapt – divlje biljne vrste u funkciji prilagodbe poljoprivrede i turizma klimatskim promjenama) u iznosu od 1.332.145,00 kn i prijenose izvanproračunskih korisnika (Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, dalje u tekstu: Fond) za sufinanciranje projekta Agrobioraznolikost – osnova za prilagodbu i ublažavanje posljedica klimatskih promjena u poljoprivredi) u iznosu od 234.244,00 kn.

Pomoći od međunarodnih organizacija i tijela EU odnose se na projekte financirane iz sredstava fondova Europske unije, a vrijednosno značajnije odnose se na projekt INHERIT (izrada Strategije održivog turizma za očuvanje i valorizaciju mediteranske obalne i pomorske prirodne baštine) u iznosu od 488.161,00 kn i projekt WINTERMED (izrada Transnacionalne cjelogodišnje turističke strategije za mediteranske otočne destinacije i šire) u iznosu od 391.380,00 kn.

Prijenosi između proračunskih korisnika iz proračuna koji im nije nadležan odnose se na prijenos sredstava od jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave, a vrijednosno značajniji odnose se na financiranje znanstveno-istraživačkog rada u iznosu od 350.000,00 kn, provedbu programa CIV – centar za invazivne vrste u iznosu od 100.000,00 kn te provedbu projekta domaća web tržnica – organizacija i potpora sudjelovanja istarskih poljoprivrednika na manifestacijama i sajmovima u iznosu od 60.000,00 kn.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 115.112,00 kn, a odnose se na prihode od nefinancijske imovine (zakup zemljišta) u iznosu od 114.671,00 kn te na prihode od financijske imovine u iznosu od 441,00 kn (kamate na depozite po viđenju). Prihodi od zakupa zemljišta ostvareni su na temelju zaključenih ugovora s pravnim i fizičkim osobama za postavljanje promotivnih panoa, sadnju maslina te pružanje usluga parkiranja. Institut ispostavlja račune na temelju zaključenih ugovora.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 3.294.885,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od Hrvatske zaklade za znanost za plaće mladih istraživača temeljem raspisanih natječaja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje pod nazivom Projekt razvoja karijere mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti u iznosu od 2.428.849,00 kn i za financiranje istraživačkih projekata (Utjecaj različitih vinifikacijskih tehnologija na kvalitetna svojstva vina od autohtonih hrvatskih sorti: uloga vina u ljudskoj prehrani – Vinum Sanum, Biougljen kao ekološki prihvatljiv i održiv alat za upravljanje ishranom vinove loze u kontekstu klimatskih promjena: Bionutrivine i Bilinogojstvom do sekundarnih biljnih metabolita: primjena mineralnih hraniva i elicitora za povećanje koncentracije fenola u listu masline) u iznosu od 864.786,00 kn na temelju zaključenih ugovora.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija ostvareni su u iznosu od 1.386.302,00 kn, a odnose se na prihode od obavljanja usluga laboratorijskih analiza u iznosu od 665.285,00 kn, usluga izrade programa i studija u iznosu od 580.040,00 kn te prodaje robe u iznosu od 140.977,00 kn.

Prihodi od obavljanja usluga laboratorijskih analiza ostvareni su na temelju ispostavljenih računa, prema cjeniku iz veljače 2020. (za usluge prehrambeno-biotehničkog laboratorija), ožujka 2021. (za usluge vinskog laboratorija) te srpnja 2013. (za usluge pedološkog laboratorija).

Prihodi od obavljanja usluga izrade programa i studija ostvareni su u iznosu od 580.040,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na održavanje tečaja primjene pesticida u poljoprivredi u iznosu od 140.450,00 kn, izradu alternativnog protokola uklanjanja invazivne strane vrste pajasen uz analizu postojećih podataka u sklopu projekta LIFE CONTRA za Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja u iznosu od 105.000,00 kn, izradu Studije upravljanja kvalitetom razvoja cikloturizma za Istarsku županiju u iznosu od 75.000,00 kn, izradu Programa raspolaganja poljoprivrednim zemljištem za jedinice lokalne samouprave u iznosu od 59.350,00 kn, istraživanje biološke raznolikosti maslina na području Općine Brtonigla u iznosu od 40.000,00 kn, fizikalno-kemijsko ispitivanje fenola, antioksidacijske aktivnosti u vinu u iznosu od 27.904,00 kn te provedbu projekta selekcije i održavanja certificiranog matičnog nasada muškata bijelog momjanskog u iznosu od 20.000,00 kn.

Prihodi od prodaje roba (ječma, češnjaka, ploda maslina te maslinovog ulja) ostvareni su na temelju ispostavljenih računa po cjeniku iz lipnja 2021.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni su u iznosu od 9.085.751,00 kn i u cijelosti se odnose na prihode iz državnog proračuna (iz razdjela Ministarstva znanosti i obrazovanja). Odnose se na financiranje plaća zaposlenika Instituta u iznosu od 7.606.620,00 kn, materijalnih rashoda redovnog poslovanja (hladni pogon) u iznosu od 1.356.760,00 kn, materijalnih prava zaposlenika (božićnice, jubilarne nagrade, otpremnine) u iznosu od 112.621,00 kn te od Ministarstva za kvotno zapošljavanje (osoba s invaliditetom) u skladu s odredbama Pravilnika o utvrđivanju kvote zapošljavanja osoba s invaliditetom (Narodne novine 75/18, 120/18, 37/20 i 145/20) u iznosu od 9.750,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 21.720.625,00 kn, što je 4.483.382,00 kn ili 26,0 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	9.851.758,00	11.721.593,00	119,0
2.	Materijalni rashodi	4.074.426,00	5.230.977,00	128,4
3.	Financijski rashodi	13.561,00	16.716,00	123,3
4.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	61.701,00	758.087,00	1 228,6
5.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	3.235.797,00	3.993.252,00	123,4
	Ukupni rashodi	17.237.243,00	21.720.625,00	126,0
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	19.353.826,00	18.812.945,00	97,2
	Višak prihoda	2.116.583,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	2.907.680,00	-

Vrijednosno značajniji udjel imaju rashodi za zaposlene u iznosu od 11.721.593,00 kn ili 54,0 % i materijalni rashodi u iznosu od 5.230.977,00 kn ili 24,1 %. Svi drugi rashodi (rashodi za nabavu nefinancijske imovine, financijski rashodi te pomoći dane u inozemstvo unutar općeg proračuna) iznose 4.768.055,00 kn ili 21,9 % ukupno ostvarenih rashoda.

Vrijednosno značajnije odstupanje u odnosu na prethodnu godinu odnosi se na povećanje rashoda za zaposlene zbog povećanja broja zaposlenih, osnovice za plaću i napredovanja znanstvenika za 1.869.835,00 kn ili 19,0 %, materijalnih rashoda za 1.156.551,00 kn ili 28,4 % zbog porasta rashoda za materijal i sirovine i rashoda za usluge za 314.237,00 kn ili 22,9 % te pomoći iz inozemstva i unutar općeg proračuna za 696.386,00 kn ili 1 228,6 % jer su više ostvareni rashodi tekućih prijenosa između proračunskih korisnika istog proračuna na temelju prijenosa sredstava Europske unije.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 11.721.593,00 kn. Odnose se na brutoplaće u iznosu od 9.710.459,00 kn (za redovan rad u iznosu od 9.638.017,00 kn te posebne uvjete rada u iznosu od 72.442,00 kn), doprinose na plaću u iznosu od 1.600.284,00 kn te ostale rashode za zaposlene (isplata nagrada, božićnica, regresa za godišnji odmor te darova za djecu) u iznosu od 410.850,00 kn. Plaće zaposlenika Instituta obračunavaju se prema propisima kojima je uređen obračun i isplata plaća u javnim službama.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 5.230.977,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na rashode za materijal i energiju u iznosu od 1.932.174,00 kn, rashode za usluge u iznosu od 1.688.738,00 kn i naknade troškova zaposlenima u iznosu od 1.328.615,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za materijal i energiju odnose se na rashode za materijal i sirovine u iznosu od 1.221.817,00 kn, električnu energiju u iznosu od 287.529,00 kn, sitni inventar u iznosu od 171.201,00 kn te uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu od 148.176,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za usluge odnose se na intelektualne i osobne usluge (znanstveno-istraživačke usluge, ugovore o djelu, usluge agencija, rashodi analiza biljnih materijala i druge intelektualne usluge) u iznosu od 692.997,00 kn, druge usluge (rashode objave radova radi bolje vidljivosti projektnih rezultata, objave stručnih časopisa i certifikata, grafičke i tiskarske usluge te usluge kopiranja i uvezivanja) u iznosu od 374.064,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja (postrojenja i opreme, građevinskih objekata i prijevoznih sredstava) u iznosu od 204.253,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 143.868,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 126.533,00 kn te usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 64.282,00 kn.

Naknade troškova zaposlenima odnose se na naknade za prijevoz na posao i s posla, rad na terenu i odvojeni život u iznosu od 641.484,00 kn, službena putovanja u iznosu od 358.473,00 kn te druge naknade troškova zaposlenima (rashode tečajeva i stručnih ispita, rashode seminara i savjetovanja te rashode napredovanja i doktorata) u iznosu od 328.658,00 kn. Isplaćivani su na temelju Temeljnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 128/17, 47/18, 123/19 i 66/20) i Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20 i 1/21).

Dane pomoći u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 758.087,00 kn. Odnose se na prijenos sredstava sudionicima u projektu Agrobioraznolikost – osnova za prilagodbu i ublažavanje posljedica klimatskih promjena u poljoprivredi na temelju Sporazuma o partnerstvu u provedbi projekta. Institut je (kao nositelj projekta) s Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja i Fondom zaključio ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za navedeni projekt koji se financira sredstvima Europske unije. Ukupna vrijednost projekta iznosi 3.345.811,00 kn, od čega sufinanciranje sredstvima Europske unije (85,0 %) iznosi 2.843.940,00 kn. Ugovoreno je sudjelovanje Fonda u provedbi projekta, dodjeljivanjem sredstava pomoći u iznosu od 376.543,00 kn (15,0 % vrijednosti prihvatljivih troškova Fonda odobrenog projekta koji iznose 2.510.290,00 kn). Projekt se provodi od 20. prosinca 2019. do 20. prosinca 2022. (36 mjeseci).

Tijekom 2021. za provedbu navedenog projekta doznačena su sredstva Institutu u iznosu od 751.627,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 3.993.252,00 kn, a vrijednosno najznačajniji odnose se na rashode za nabavu opreme u iznosu od 2.313.400,00 kn (tekućinskog kromatografa s masenim spektrometrom u iznosu od 1.497.500,00 kn, laboratorijske mjerne opreme u iznosu od 189.917,00 kn, mikroskopa u iznosu od 169.750,00 kn, kriogenog mlina u iznosu od 158.750,00 kn, automatiziranog sustava za digestiju i destilaciju u iznosu od 149.700,00 kn i čitača mikrotitarskih pločica u iznosu od 147.783,00 kn).

Manjak prihoda nad rashodima za 2021. iznosi 2.907.680,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih razdoblja iznosi 6.249.542,00 kn te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 3.341.862,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 119.489.434,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	106.782.119,00	115.300.465,00	108,0
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	75.441.333,00	75.441.333,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	21.439.325,00	20.952.148,00	97,7
1.3.	Postrojenja i oprema	8.603.532,00	17.396.333,00	202,2
1.4.	Prijevozna sredstva	237.564,00	38.152,00	16,1
1.5.	Druga nefinancijska imovina	1.060.365,00	1.472.499,00	138,9
2.	Financijska imovina	7.103.045,00	4.188.969,00	59,0
2.1.	Novčana sredstva	6.943.815,00	3.976.165,00	57,3
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	9.856,00	9.856,00	100,0
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	149.374,00	202.948,00	135,9
	Ukupno imovina	113.885.164,00	119.489.434,00	104,9
3.	Obveze	1.773.094,00	1.686.158,00	95,1
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	1.215.629,00	1.463.522,00	120,4
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	557.465,00	222.636,00	39,9
4.	Vlastiti izvori	112.112.070,00	117.803.276,00	105,1
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	113.885.164,00	119.489.434,00	104,9
	Izvanbilančni zapisi	0,00	3.849.000,00	-

Vrijednost imovine koncem 2021. veća je za 5.604.270,00 kn ili 4,9 % u odnosu na vrijednost iskazanu početkom godine. Vrijednost nefinancijske imovine koncem 2021. veća je u odnosu na početak godine za 8.518.346,00 kn ili 8,0 %. Na povećanje je najvećim dijelom utjecalo ulaganje u nabavu postrojenja i opreme. Vrijednosno značajnija nefinancijska imovina odnosi se na vrijednost zemljišta (građevinsko, poljoprivredno i šumsko) u iznosu od 75.441.333,00 kn, građevinskih objekata (zgrada Instituta i Vinskog podruma i drugi poslovni objekti) u iznosu od 20.952.148,00 kn te postrojenja i opreme (računalna, uredska i laboratorijska oprema, strojevi za obradu zemljišta i druga oprema) u iznosu od 17.396.333,00 kn.

Ukupna potraživanja koncem 2021. iznose 212.804,00 kn, a odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 202.948,00 kn i druga potraživanja u iznosu od 9.856,00 kn (za više plaćene poreze). Dospjela potraživanja iznose 202.948,00 kn. Institut je za naplatu potraživanja s najvećim dužnikom zaključio nagodbu o obročnom plaćanju. Prijašnjih godina pokrenuti su postupci ovrhe, a tijekom 2021. slane su opomene. Do vremena obavljanja revizije (ožujak 2022.) naplaćena su potraživanja u iznosu od 85.611,00 kn.

Koncem godine ukupne obveze iskazane su u iznosu od 1.686.158,00 kn, što je 86.936,00 kn manje u odnosu na početak godine. Ukupne obveze su nedospjele. Odnose se na obveze za zaposlene u iznosu od 985.360,00 kn, obveze za materijalne rashode u iznosu od 302.734,00 kn, obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 222.636,00 kn, druge tekuće obveze u iznosu od 175.353,00 kn i obveze za financijske rashode u iznosu od 75,00 kn. Do konca veljače 2022. podmirene su obveze u iznosu od 1.391.669,00 kn.

Izvanbilančni zapisi koncem godine iznose 3.849.000,00 kn. Odnose se na vrijednost zemljišta koje zakupci nakon isteka ugovora o zakupu nisu predali Institutu te je Institut podigao tužbe za vraćanje zemljišta u posjed.

Projekti financirani u 2021.

U posljednjih šest godina Institut provodi značajan broj znanstveno-istraživačkih, razvojnih i drugih projekata. Institut sudjeluje u provedbi međunarodnih projekata u okviru programa Obzor 2000, Interreg MED programa i COST akcije i projekata financiranih sredstvima Europske unije. U okviru provedbe projekta Znanstvenog centra izvrsnosti CropBioDiv, Institut je sastavnica nacionalnog Znanstvenog centra izvrsnosti za bioraznolikost i molekularno oplemenjivanje bilja. U okviru prijavljenih i financiranih projekata Hrvatske zaklade za znanost Institut je nositelj šest projekata i suradnik na jednom projektu. Veliki broj stručnih, tehnoloških i razvojnih projekata proveden je uz financiranje jedinica lokalne i regionalne samouprave, gospodarskih i drugih subjekata.

– Projekti financirani iz sredstava Europske unije

Projekt Agrobioraznolikost – osnova za prilagodbu i ublažavanje posljedica klimatskih promjena u poljoprivredi provodi se od prosinca 2019. do konca 2022. (36 mjeseci). Nositelj projekta je Institut, a sudionici u projektu prema zaključenom Sporazumu o partnerstvu u provedbi projekta su Institut Ruđer Bošković, Zagreb, Institut za more i priobalje, Sveučilište u Dubrovniku, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Institut je u siječnju 2020. s Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja i Fondom zaključio Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstva.

Ukupno prihvatljivi troškovi projekta za sufinanciranje sredstvima Europske unije iznose 3.345.811,00 kn, od čega sufinanciranje sredstvima Europske unije (85,0 %) iznosi 2.843.939,00 kn. Početkom lipnja 2020. Institut je s Fondom zaključio ugovor o sudjelovanju Fonda u sufinanciranju troškova projekta, davanjem sredstava pomoći. Od ukupnih prihvatljivih troškova projekta za sufinanciranje sredstvima Europske unije ukupno prihvatljivi troškovi Fonda iznose 2.510.289,00 kn (a ukupno neprihvatljivi 835.522,00 kn), od čega Fond financira 376.543,00 kn (15,0 % vrijednosti prihvatljivih troškova odobrenog projekta od strane Fonda).

Prema zaključenom Sporazumu o partnerstvu u provedbi projekta određena je provedba sljedećih aktivnosti: Prikupljanje divljih svojti i terenska istraživanja staništa (aktivnost 1); Tradicijski kultivari kao izvor genetske varijabilnosti za prilagodbu klimatskim promjenama (aktivnost 2); Mehanizmi tolerancije tradicionalnih vrsta i divljih svojti u funkciji otpornosti i prilagodbe klimatskim promjenama (aktivnost 3); Razvoj genetske varijabilnosti za tolerantnost na sušu kod *Allium* vrsta u uvjetima in vitro (aktivnost 4); Društveno-ekonomski aspekti prilagodbe i jačanje otpornosti poljoprivrednog sektora na klimatske promjene (aktivnost 5); Jačanje svijesti šire javnosti o klimatskim promjenama i prilagodbi klimatskim promjenama (aktivnost 6); Javnost i dostupnost podataka i projekata rezultata – upravljanje projektom te promidžba i vidljivost (aktivnost 7). Partneri na projektu obvezuju se provoditi aktivnosti u skladu sa zaključenom Sporazumu o partnerstvu u provedbi projekta, osigurati sredstva za provedbu aktivnosti i eventualne neprihvatljive troškove, imenovati koordinatora i osobu za kontakt, provesti odgovarajuće postupke odabira vanjskih izvoditelja prema propisima o javnoj nabavi u dijelu dobivene aktivnosti i namjenski koristiti sredstva za provođenje projekta. Tijekom 2020. i 2021. za provedbu navedenog projekta doznačena su sredstva Europske unije u iznosu od 1.759.980,00 kn i Fonda u iznosu od 242.636,00 kn. Na temelju zaključenog Sporazuma o partnerstvu u provedbi projekta tijekom 2020. i 2021. prenesena su sredstva partnerima na projektu u iznosu od 819.788,00 kn. Provedene su tri aktivnosti. U tijeku je provedba četvrte i pete aktivnosti.

Projekt WildBioAdapt – divlje vrste u funkciji prilagodbe poljoprivrede i turizma klimatskim promjenama. Nositelj projekta je Istarsko veleučilište, a Institut je partner na projektu. Ukupna vrijednost projekta iznosi 3.439.324,00 kn, od čega se na sredstva Europske unije odnosi 2.923.425,00 kn i provodi se od 2020. do 2023. Projektom se istražuju mjere prilagodbe klimatskim promjenama triju sektora: poljoprivrede, prirodnih ekosustava i bioraznolikosti te turizma, čime se žele ojačati znanstvena istraživanja koja se mogu koristiti za očuvanje bioraznolikosti odabranih divljih biljnih vrsta na hrvatskom obalnom i otočnom prostoru, a koje se mogu uvoditi u poljoprivrednu proizvodnju te marketinški valorizirati i formirati nove turističke proizvode u vidu gastronomske ponude. Tijekom 2021. nositelj projekta doznačio je sredstva Institutu u iznosu od 1.332.145,00 kn, a rashodi su ostvareni u iznosu od 1.788.867,00 kn (vrijednosno značajniji odnose se na nabavu opreme za fenotipizaciju, tekućinskog kromografa s masenim spektrometrom namijenjen laboratorijskim analizama širokog spektra u iznosu od 1.497.500,00 kn).

Projekt CroPBioDiv – znanstveni centar izvrsnosti za bioraznolikost i molekularno oplemenjivanje bilja (za poljoprivredno bilje; kukuruz, pšenica, soja, vinova loza, maslina, kupusnjače, grah i dalmatinski buhač) i diseminacija (prezentacija projektnih rezultata sudionika u projektu). Nositelj projekta je Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, a sudionici u projektu su Poljoprivredni institut Osijek, Sveučilište u Osijeku Poljoprivredni fakultet, Institut za jadranske kulture i melioraciju krša, Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno-matematički fakultet i Institut (za poljoprivredno bilje kupusnjače i diseminaciju). Provodi se od 2018. do 2023. Cilj projekta je unaprijediti oplemenjivanje bilja na nacionalnoj razini.

Provedbom projekta Znanstveni centar izvrsnosti za bioraznolikost i molekularno oplemenjivanje postat će vrhunska istraživačka mreža u cilju stvaranja novih saznanja u svrhu unaprjeđenja znanja sustava visokog obrazovanja, uključivanja u Europski istraživački prostor te poticanja oplemenjivanja bilja, industrije sjemena i sadnog materijala. Ukupna vrijednost projekta iznosi 37.511.158,00 kn, a 31.884.484,00 kn su sredstva Europske unije. Tijekom 2021. nositelj projekta doznačio je sredstva Institutu u iznosu od 969.081,00 kn, a rashodi su ostvareni u iznosu od 752.583,00 kn.

Projekt TolVin – procjena tolerantnosti hrvatske germplazme vinove loze na sušu. Ukupna vrijednost projekta iznosi 2.992.930,00 kn, od čega bespovratna sredstva Europske unije iznose 2.483.845,00 kn, a provodi se od ožujka 2020. do ožujka 2023. Nositelj projekta je Institut za jadranske kulture i melioraciju krša i tri partnera na projektu (Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet, Institut Ruđer Bošković, Zagreb i Institut). Cilj projekta je izdvojiti sorte i genotipove vinove loze tolerantnije na sušu istraživanjem i razvojem te predložiti mjere prilagodbe na klimatske promjene na domaću vinogradsko-vinsku proizvodnju i očuvanje bioraznolikosti divlje loze. Tijekom 2021. primljena su sredstva Europske unije u iznosu od 17.106,00 kn, a rashodi su iznosili 820,00 kn. Od početka provedbe projekta provedene aktivnosti odnose se na sudjelovanje sudionika projekta na prezentaciji projekta na Međunarodnom susretu vinogradara i vinara u Cavtatu i Međunarodnom simpoziju agronoma u Vodicama, provođenje laboratorijskih analiza na Institutu Ruđer Bošković, praćenje izmjena plinova na vinskih sortama u sušnim mjesecima te postavljanje mjernih stanica na imanju Instituta i pojedinim okolnim vinarijama.

Znanstvena platforma i razvoj inovacija u održivoj poljoprivredi – dogradnja i opremanje Instituta sufinancira se sredstvima Europske unije (Europskog fonda za regionalni razvoj, Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.). Ugovorena vrijednost projekta iznosi 4.503.842,00 kn, a rok za provedbu aktivnosti je 20 mjeseci, odnosno do sredine veljače 2023. Institut je započeo s aktivnostima na projektu u lipnju 2021., a odnose se na pripremu projektne dokumentacije za izgradnju, dogradnju, adaptaciju i opremanje Instituta (do ishoda građevinske dozvole), uključujući i organizacijski preustroj, u cilju uspostave napredne znanstvene infrastrukture za međunarodno kompetitivna istraživanja te suradnju s gospodarstvom u razvoju inovativnih poslovnih ideja utemeljenih na znanju. Proveden je postupak nabave za izradu projektno-tehničke dokumentacije s ishodom građevinske dozvole te je s odabranim ponuditeljem u veljači 2022. zaključen ugovor u iznosu od 1.031.249,00 kn i razdobljem provedbe od osam mjeseci od zaključenja ugovora (listopad 2022.).

Javna nabava

Institut je za 2021. donio Plan nabave te tri izmjene i dopune Plana nabave. Prema posljednjim izmjenama i dopunama Plana nabave iz rujna 2021., planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 11.999.066,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Izmjenama i dopunama Plana nabave nadopunjen je Plan nabave novim postupcima nabave koje Institut planira provesti. Plan nabave izmjenama i dopunama nije ažuriran, odnosno izmijenjen na način da su izmijenjene vrijednosti neprovedenih postupaka nabave koji nisu provedeni u tekućoj godini. Postupak javne nabave izrade projektno-tehničke dokumentacije za projekt Znanstvena platforma i razvoj inovacija u održivoj poljoprivredi – dogradnja i opremanje Instituta, procijenjene vrijednosti od 2.256.686,00 kn proveden je koncem 2021.

Ugovor je zaključen u veljači 2022. te nije obuhvaćen Statističkim izvješćem o javnoj nabavi.

Plan nabave za 2021., izmjene i dopune Plana nabave te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

U prosincu 2017. donesen je Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave, kojim su uređeni postupci jednostavne nabave za nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn i radova do 500.000,00 kn. Prema navedenom Pravilniku, nabava roba, usluga i radova za nabave procijenjene vrijednosti od 5.000,00 kn do 20.000,00 kn provodi se prikupljanjem tri informativne ponude bez propisane procedure jednostavne nabave. Nabavu roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 20.000,00 kn naručitelj provodi slanjem poziva na dostavu ponuda i/ili objavom poziva na mrežnim stranicama Instituta. Poziv se dostavlja na najmanje tri gospodarska subjekta na dokaziv način i/ili objavom na internetskoj stranici naručitelja. Iznimno, naručitelj ima pravo uputiti poziv samo jednom gospodarskom subjektu kada zbog tehničkih ili nekih drugih razloga nabavu može izvršiti samo određeni subjekt. Rok za dostavu ponuda određuje naručitelj, a ne može biti kraći od dva dana od dana upućivanja odnosno objavljivanja poziva, imajući pri tome u vidu složenost nabave. U slučaju više sile ili događaja izvan kontrole, naručitelj jednostavnu nabavu provodi izdavanjem narudžbenice na temelju zaprimljene jedne ponude. Kriterij za odabir ponude je najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2021., na temelju otvorenih postupaka javne nabave zaključena su dva ugovora o javnoj nabavi roba ukupne vrijednosti od 1.438.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Vrijednost nabavljenih roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn (jednostavna nabava) iznosi 2.058.009,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a odnosi se na usluge u vrijednosti od 93.502,00 kn, robe u vrijednosti od 1.820.258,00 kn i radove u vrijednosti od 144.249,00 kn.

Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključio Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, Institut je zaključio pet ugovora za nabavu roba i usluga (plina, plinskog ulja obojanog plavom bojom, električne energije i poštanskih usluga Grupa A i Grupa B) u vrijednosti od 198.832,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 7. veljače do 7. rujna 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. – 107. (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19, 145/20 i 32/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021.
3. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
4. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
5. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
6. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
7. Zakon o ustanovama
8. Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju
9. Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17 i 98/19)
10. Zakon o plaćama u javnim službama (Narodne novine 27/01 i 39/09)
11. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 – ispravak, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 – ispravak, 74/17, 122/17, 9/18, 57/18, 59/19, 79/19, 119/19, 50/20, 128/20, 141/20, 17/21, 26/21, 78/21 i 138/21)
12. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama
13. Kolektivni ugovor za znanost i visoko obrazovanje (Narodne novine 9/19 i 52/20)

14. Sporazum o dodatku na plaću zaposlenima u osnovnoškolskim i srednjoškolskim ustanovama te ustanovama u znanosti i visokom obrazovanju (Narodne novine 122/19)
15. Sporazum o dodacima na plaću u obrazovanju i znanosti (koji su zaključili sindikat obrazovanja i Vlada Republike Hrvatske u studenome 2006.)
16. Pravilnik o osnovama financiranja znanstvenoistraživačkih instituta (Narodne novine 38/97 i 28/99)
17. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
18. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20)
19. Statut (ožujak 2015. i prosinac 2020.)
20. Pravilnik o radu (veljača 2010. i ožujak 2013.)
21. Pravilnik o nagrađivanju (lipanj 2015. i svibanj 2016.)
22. Odluka o vrednovanju doprinosa istraživača (lipanj 2016., lipanj 2018., prosinac 2020. i prosinac 2021.)
23. Odluka o proceduri vođenja komercijalnih poslova (prosinac 2013.)
24. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (prosinac 2017.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Instituta. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Instituta. Provjerena je dokumentacija u vezi s popisom imovine i obveza, ulaznim i izlaznim računima, evidentiranjem prihoda i rashoda, obračunom plaća i naknadama za zaposlene, postupcima javne nabave te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Instituta i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, financijski izvještaji, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2021. te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje te rashode.

1. Planiranje i izvršenje plana

1.1. Financijski plan za 2021. donesen je u prosincu 2020. Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 22.422.702,00 kn, rashodi u iznosu od 26.222.702,00 kn te manjak prihoda u iznosu od 3.800.000,00 kn. Pokriće manjka prihoda planirano je iz prenesenog viška prihoda prijašnjih godina. Izmjenama i dopunama Financijskog plana, iz prosinca 2021., planirani su prihodi u iznosu od 18.500.000,00 kn, rashodi u iznosu od 23.300.000,00 kn te je planirano pokriće manjka prihoda u iznosu od 4.800.000,00 kn. Pokriće manjka prihoda planirano je iz prenesenog viška prihoda prijašnjih godina, koji se najvećim dijelom sastoji od namjenskih i vlastitih prihoda. Izmjenama i dopunama Financijskog plana prihodi i rashodi iskazani su prema proračunskim klasifikacijama.

Vrijednosno značajnija odstupanja između planiranih i ostvarenih prihoda odnose se na prihode od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada koji su ostvareni 3.251.115,00 kn ili 49,7 % manje od plana te na prihode od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna koji su ostvareni 3.576.895,00 kn ili 264,2 % više od plana. Vrijednosno značajnije odstupanje između planiranih i ostvarenih rashoda odnosi se na rashode za nabavu nefinancijske imovine, koji su ostvareni manje za 1.506.748,00 kn ili 27,4 %. Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 758.087,00 kn, a nisu planirani. S obzirom na navedeno, Institut nije realno planirao prihode i rashode.

Institut je u ožujku 2022. donio Izvještaj o izvršenju financijskog plana za 2021., koji je usvojilo Upravno vijeće u ožujku 2022. U Izvještaju o izvršenju financijskog plana za 2021. iskazani su prihodi i rashodi prema računima iz računskog plana, a nisu iskazani prema proračunskim klasifikacijama. Odredbama članka 2. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama, propisano je da su proračun i proračunski korisnici dužni u procesima planiranja, izvršavanja, računovodstvenog evidentiranja te izvještavanja iskazivati prihode i primitke te rashode i izdatke prema proračunskim klasifikacijama u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Proračunske klasifikacije čine okvir kojim se iskazuju i sustavno prate prihodi i primici te rashodi i izdaci po nositelju, cilju, vrsti, lokaciji i izvoru financiranja. Nadalje, skreće se pozornost na odredbe članaka 81. i 82. Zakona o proračunu (Narodne novine 144/21), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2022., a kojima je propisano da polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika sadrži opći i posebni dio, obrazloženje i posebne izvještaje. Opći dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika sadrži sažetak računa prihoda i rashoda i računa financiranja te prihode i rashode iskazane prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji i rashode iskazane prema funkcijskoj klasifikaciji.

Državni ured za reviziju preporučuje više pozornosti posvetiti planiranju kako bi financijski plan bio realniji i u funkciji donošenja poslovnih odluka. Nadalje, nalaže izvještaj o izvršenju financijskog plana sastaviti u skladu s Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama.

1.2. *Institut u cijelosti prihvaća preporuku i nalog Državnog ureda za reviziju. U Očitovanju navodi da će se propust koji se odnosi na planiranje otkloniti pri donošenju financijskog plana za 2023., a nepravilnost koja se odnosi na sastavljanje izvještaja o izvršenju financijskog plana otklonit će se pri donošenju izvještaja o izvršenju financijskog plana za 2022.*

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Institut je obvezan voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Nepravilnosti su utvrđene u dijelu koji se odnosi na vođenje poslovnih knjiga, evidentiranje poslovnih događaja, donošenje odluke o raspodjeli rezultata te popis imovine i obveza.

– Poslovne knjige

Prema Pravilniku o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezno vode glavnu knjigu, dnevnik i pomoćne knjige.

Institut je ustrojio propisane analitičke knjigovodstvene evidencije, izuzev analitičke evidencije sitnog inventara i materijala koje nisu ustrojene. Nadalje, podaci iz pojedinih pomoćnih knjiga nisu usklađeni s podacima iz glavne knjige. Institut vodi analitičku evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine i analitičku evidenciju potraživanja u računalnom obliku, ali programski nisu povezane s glavnom knjigom. Usklađenje podataka o vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine i o stanju potraživanja iz analitičkih evidencija s podacima u glavnoj knjizi nije provedeno.

Vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine na 31. prosinca 2021. prema analitičkoj evidenciji iznosi 104.034.257,00 kn, a prema glavnoj knjizi i financijskim izvještajima iznosi 115.300.465,00 kn, što je više za 11.266.208,00 kn. Nabavljena dugotrajna imovina od 2017. do 2020. u ukupnom iznosu od 13.947.888,00 kn evidentirana je u analitičkoj evidenciji početkom 2021. te je obračunan i evidentiran ispravak vrijednosti u iznosu od 1.525.948,00 kn. Istodobno je navedena imovina evidentirana u glavnoj knjizi zaduženjem odgovarajućeg računa nefinancijske imovine u razredu 0 i odobrenjem odgovarajućeg računa vlastitih izvora u skupini 91. Ispravak vrijednosti u iznosu od 1.525.948,00 kn nije evidentiran u glavnoj knjizi. Također, nije obavljeno usklađivanje podataka o vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine iz analitičke evidencije s podacima u glavnoj knjizi i za prethodne godine te je utvrđena razlika u iznosu od 9.740.260,00 kn. Razlika je najvećim dijelom nastala jer, pri evidentiranju dugotrajne nefinancijske imovine u glavnoj knjizi, navedena imovina nije istodobno evidentirana u analitičkoj evidenciji dugotrajne imovine.

Prema podacima iz analitičke evidencije, potraživanja od kupaca koncem 2021. iznose 207.146,00 kn, a prema podacima iz glavne knjige i financijskih izvještaja 202.948,00 kn, što je manje za 4.198,00 kn. Također, potraživanja za više uplaćene poreze i doprinose evidentirana su u analitičkoj evidenciji i glavnoj knjizi u iznosu od 8.135,00 kn, a u financijskim izvještajima iskazana su u iznosu od 9.856,00 kn.

Na neusklađenost podataka u analitičkoj evidenciji potraživanja za prihode poslovanja u odnosu na glavnu knjigu utjecale su uplate pojedinih kupaca za koja u analitičkoj evidenciji nisu evidentirana potraživanja (zaduženja).

Prema odredbama članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički iz čega proizlazi da podaci u analitičkim evidencijama i glavnoj knjizi trebaju biti usklađeni. Proračunski korisnici vode analitička knjigovodstva, između ostalog, dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima i kratkotrajne nefinancijske imovine (zaliha materijala, proizvoda i robe) – po vrsti, količini i vrijednosti. Nadalje, prema odredbama članka 27. sitni inventar obvezno se zadržava u evidenciji i iskazuje u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti analitičko knjigovodstvo sitnog inventara i materijala te uskladiti podatke u analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine i analitičkoj evidenciji potraživanja s podacima glavne knjige u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Evidentiranje poslovnih događaja

Institut je dao u zakup dva poslovna prostora Veleučilištu u Rijeci za potrebe održavanja stručnog studija, a na temelju Ugovora o poslovnoj suradnji iz 2002. te dodatka Ugovoru. Ugovorom o poslovnoj suradnji utvrđeno je da godišnja zakupnina iznosi 120.000,00 kn. U prosincu 2021. zaključen je deveti dodatak Ugovoru, kojim je definirano da izvršena ulaganja Veleučilišta u poslovne prostore u 2021. (uz suglasnost Instituta) na izvođenju elektroinstalacijskih i krovopokrivačkih radova iznose 126.506,00 kn te da se potraživanja na ime zakupa prebijaju s obvezama za izvršena ulaganja, a preplata u iznosu od 6.506,00 kn prenosi se u sljedeće ugovorno razdoblje. Izvršena ulaganja su u poslovnim knjigama evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana na računu imovine u razredu 0 te računu vlastitih izvora u razredu 9. Institut nije ispostavio račun za zakup poslovnih prostora te u poslovnim knjigama nije evidentirano zaduženje na odgovarajućem računu potraživanja za prihode poslovanja i odobrenje na odgovarajućem računu izvora financiranja. U trenutku zaprimanja računa Veleučilišta za ulaganja u poslovne prostore u poslovnim knjigama nije evidentirano zaduženje na odgovarajućem računu rashoda za nabavu nefinancijske imovine te odobrenje na odgovarajućem računu obveza. Nadalje, razliku između godišnje zakupnine i ulaganja Veleučilišta u poslovne prostore u iznosu od 6.506,00 kn trebalo je (nakon zatvaranja potraživanja i obveza) evidentirati na računu prihoda budućeg razdoblja, a prihode od zakupa poslovnih prostora trebalo je evidentirati odobrenjem odgovarajućeg računa prihoda i zaduženjem odgovarajućeg računa izvora financiranja. Zbog navedenog, u financijskim izvještajima prihodi od zakupa poslovnih prostora iskazani su u manjem iznosu za 120.000,00 kn, rashodi za nabavu nefinancijske imovine u manjem iznosu za 126.506,00 kn te nisu iskazani prihodi budućeg razdoblja (prihodi koji su naplaćeni, a odnose se na iduće obračunsko razdoblje) u iznosu od 6.506,00 kn.

Prihodi u iznosu od 114.671,00 kn te rashodi u iznosu od 315.586,00 kn nisu evidentirani u poslovnim knjigama na propisanim računima Računskog plana, što je utjecalo na strukturu iskazanih prihoda i rashoda u financijskim izvještajima.

Prihodi od zakupa nefinancijske imovine (zemljišta) u iznosu od 114.671,00 kn evidentirani su u okviru prihoda od imovine, a trebali su biti evidentirani u okviru prihoda od pruženih usluga. Rashodi za dodatke na plaću (za rad na komercijalnim projektima) u iznosu od 151.738,00 kn evidentirani su u okviru rashoda za intelektualne usluge, a trebali su biti evidentirani na računu rashoda za zaposlene. Nadalje, rashodi u iznosu od 163.848,00 kn evidentirani su u okviru rashoda za pomoćni materijal (nabava mlina za pripremu uzoraka biljnog materijala za projekt Naturally i nabava magnetske miješalice s grijanjem za vinski laboratorij za projekt Innostab) u iznosu od 57.245,00 kn i sitnog inventara (nabava senzora vodnog potencijala tla s data loggerima i lizimetrima za projekt Bionutrivine) u iznosu od 106.606,00 kn, a trebali su biti evidentirani u okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine. S obzirom na to da za vrijednost nabavljene imovine nije povećana vrijednost nefinancijske imovine, u financijskim izvještajima je nefinancijska imovina manje iskazana za navedeni iznos.

Prema odredbama članaka 4. i 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio navedenog Pravilnika. Računskim planom proračuna utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i primitke kao i rashode i izdatke. Nadalje, odredbom članka 68., stavka 4. navedenog Pravilnika, propisano je da proračunski korisnici koji iznajmljuju ili daju u zakup imovinu, ostvarene prihode iskazuju kao prihode od pruženih usluga.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati prihode od zakupa poslovnog prostora, rashode za izvršena ulaganja u poslovni prostor i prihode budućeg razdoblja te evidentirati prihode i rashode na propisanim računima Računskog plana, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Potraživanja za prihode poslovanja iskazana u financijskim izvještajima koncem 2021. iznose 202.948,00 kn. Potraživanja starosti do jedne godine iskazana su u iznosu od 115.793,00 kn, a starija od tri godine u iznosu od 87.155,00 kn. Institut, za potraživanja starija od tri godine, nije proveo ispravak vrijednosti potraživanja po stopi od 100,0 % te je vrijednost imovine (potraživanja) i vlastitih izvora iskazana više za 87.155,00 kn. Prema odredbama članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, ispravak vrijednosti potraživanja provodi se na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati preko godine dana i pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 50,0 %, a za kašnjenje iznad tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %. Bez obzira na provođenje ispravka vrijednosti potraživanja u skladu s navedenim Pravilnikom, proračuni i proračunski korisnici moraju poduzimati sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti i uplatu u proračun, odnosno financijski plan prema važećim propisima. U potpunosti ispravljena potraživanja zadržavaju se u bilančnoj evidenciji sve do trenutka prestanka postojanja pravne osnove za njihovu naplatu.

Državni ured za reviziju nalaže obračunati i u poslovnim knjigama evidentirati ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Izvanbilančni zapisi koncem godine iznose 3.849.000,00 kn. Odnose se na vrijednost zemljišta koje zakupci nakon isteka ugovora o zakupu nisu predali Institutu te je Institut podigao tužbe za vraćanje zemljišta u posjed. U poslovnim knjigama nisu evidentirani te u financijskim izvještajima iskazani podaci o izvanbilančnim zapisima koji se odnose na instrumente osiguranja plaćanja primljeni kao jamstvo za ozbiljnost ponude ili kao jamstvo urednog izvršenja ugovora u iznosu od 1.352.160,00 kn. Odredbom članka 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to: tuđa imovina dobivena na korištenje, dana jamstva, dana kreditna pisma, instrumenti osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih postupaka u tijeku i ostali izvanbilančni zapisi.

Državni ured za reviziju nalaže instrumente osiguranja plaćanja evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima na računima izvanbilančnih zapisa u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Odluka o raspodjeli rezultata

Za 2021. ostvaren je manjak prihoda nad rashodima u iznosu od 2.907.680,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prijašnjih razdoblja iznosi 6.249.542,00 kn te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 3.341.862,00 kn. Tijela Instituta za 2021. i prijašnje godine nisu donosila odluku o raspodjeli rezultata kojom bi se utvrdila namjena sredstava po izvorima i vrstama rashoda. Odredbom članka 82., stavka 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se stanja utvrđena na osnovnim računima podskupine 922 i iskazana u financijskim izvještajima za proračunsku godinu raspodjeljuju u sljedeću proračunsku godinu u skladu s Odlukom o raspodjeli rezultata i uz pridržavanje ograničenja u skladu s propisima iz područja proračuna.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o raspodjeli rezultata u skladu s odredbom Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Popis imovine i obveza

Institut je obavio popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2021. Donesena je Odluka o popisu i imenovanju povjerenstva za popis imovine i obveza te je sastavljen Zapisnik o izvršenom popisu. Popisom je obuhvaćena nefinancijska imovina (osim nematerijalne imovine u iznosu od 173.249,00 kn) te novčana sredstva, potraživanja i obveze. Dugotrajna imovina i potraživanja popisani su na temelju analitičkih evidencija. S obzirom na to da iskazani podaci o vrijednosti dugotrajne imovine i podaci o stanju potraživanja u glavnoj knjizi nisu istovjetni podacima iz analitičkih evidencija, prije popisa trebalo je izvršiti usklađenja, što nije učinjeno. Popisom nisu obuhvaćene stavke evidentirane u okviru izvanbilančnih zapisa (sudski postupci u tijeku) u iznosu od 3.849.000,00 kn te vrijednost primljenih instrumenata osiguranja plaćanja u iznosu od 1.352.160,00 kn. Nadalje, Institut nije uputio izvode otvorenih stavaka dužnicima i vjerovnicima koji su bili potrebni za usklađivanje potraživanja i obveza kako bi popis potraživanja i obveza bio vjerodostojan. Prema odredbi članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju popisati cjelokupnu imovinu i obveze te navesti njihove pojedinačne vrijednosti na kraju svake poslovne godine.

Nakon izvršenog popisa i utvrđenih viškova, manjkova te opreme za rashod, ravnatelj je na prijedlog popisnih povjerenstava imenovao povjerenstvo za provođenje i zbrinjavanje rashoda opreme zbog dotrajalosti i starosti te povjerenstvo za utvrđivanje manjka osnovnih sredstava u prostorijama Instituta i na imanju. Odlukom o imenovanju spomenutih povjerenstava nije utvrđen rok za provođenje i zbrinjavanje rashoda opreme te utvrđivanje je li manjak opreme utvrđen popisom stvaran ili se oprema nalazi na drugoj lokaciji. Do vremena obavljanja revizije (ožujak 2022.) povjerenstva nisu obavila aktivnosti utvrđene odlukom o imenovanju. S obzirom na to da je popis imovine i obveza mjera usklađenja stvarnog i knjigovodstvenog stanja, koja, između ostalog, osigurava i vjerodostojnost godišnjih financijskih izvještaja, sve aktivnosti moraju biti završene prije predaje financijskih izvještaja.

Ravnatelj Instituta nije donio odluku o rashodu opreme, načinu likvidacije utvrđenih manjkova i načinu knjiženja utvrđenih viškova te nije utvrdio mjere protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja. Odredbama članka 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da čelnik proračuna odnosno proračunskog korisnika na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista, u okviru svojih ovlasti, odlučuje o načinu likvidacije utvrđenih manjkova, načinu knjiženja utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju sredstava, opreme i sitnog inventara te mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično. Nakon popisa u poslovnim knjigama nisu evidentirane utvrđene razlike između knjigovodstvenog i stvarnog stanja imovine i obveza.

Prema odredbama Upute o obavljanju popisa imovine i obveza koju je izdalo Ministarstvo financija u prosincu 2015., uređena je metodologija obavljanja popisa imovine i obveza. Obveznici primjene Upute su, između ostalog, i proračunski korisnici državnog proračuna. Prema navedenoj Uputi, pri popisu imovine i obveza koncem godine potrebno je provesti postupak međusobnog usklađivanja potraživanja i obveza, a usklađivanje se provodi pribavljanjem izvoda otvorenih stavaka (IOS). Nadalje, navedenom Uputom definirano je da se na temelju odluka zakonskog predstavnika provodi usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom. Iz navedenog proizlazi da je popis imovine i obveza obavljen formalno zbog čega nije ostvarena osnovna svrha popisa, a to je utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obveza te usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

Državni ured za reviziju nalaže popisom obuhvatiti cjelokupnu imovinu i obveze. Nadalje, nalaže prije popisa uskladiti podatke o iznosu potraživanja te vrijednosti dugotrajne imovine iskazane u glavnoj knjizi i pomoćnim knjigama kako bi se osigurali uvjeti za usklađenje stanja evidentiranog u poslovnim knjigama sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Također, nalaže provesti postupak međusobnog usklađivanja potraživanja i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i obvezujućom Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza. Nadalje, nalaže donošenje odluke o prihvaćanju izvješća o obavljenom popisu te odluke o rashodu opreme, načinu likvidacije utvrđenih manjkova i načinu knjiženja utvrđenih viškova kako bi se rezultati popisa imovine i obveza evidentirali u poslovnim knjigama te iskazali u financijskim izvještajima za godinu za koju se popis obavlja.

2.2. *Institut u cijelosti prihvaća naloge Državnog ureda za reviziju koji se odnose na računovodstveno poslovanje. U Očitovanju navodi da će naloge u vezi s evidentiranjem prihoda od zakupa poslovnog prostora, rashoda za obavljena ulaganja u poslovni prostor, ispravka vrijednosti potraživanja i izvanbilančnih zapisa te donošenjem odluke o raspodjeli rezultata otkloniti u tekućoj godini. Nadalje, navodi da će naloge koji se odnose na ustrojavanje evidencije sitnog inventara i materijala te obavljanje cjelovitog popisa imovine i obveza, s obzirom na opseg posla, otkloniti kroz duže razdoblje.*

3. Rashodi

3.1. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 21.720.625,00 kn, što je 4.483.382,00 kn ili 26,0 % više u odnosu na prethodnu godinu. Revizijom je utvrđen propust u dijelu rashoda za zaposlene.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 11.721.593,00 kn te su u odnosu na prethodnu godinu veći za 1.869.835,00 kn ili 19,0 %. Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 9.710.459,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 1.600.284,00 kn te ostale rashode za zaposlene u iznosu od 410.850,00 kn. Vrijednosno značajniji ostali rashodi za zaposlene odnose se na isplatu nagrada u iznosu od 127.885,00 kn, božićnica u iznosu od 111.808,00 kn, regresa za godišnji odmor u iznosu od 104.250,00 kn te darova za djecu u iznosu od 26.400,00 kn. Rashodi za zaposlene financirani su sredstvima državnog proračuna u iznosu od 7.047.645,00 kn ili 60,1 %, prihodima za posebne namjene (Hrvatska zaklada za znanost) u iznosu od 2.495.150,00 kn ili 21,3 %, vlastitim prihodima u iznosu od 863.603,00 kn ili 7,4 %, pomoćima Europske unije u iznosu od 766.154,00 kn ili 6,5 % te ostalih pomoći i darovnica u iznosu od 549.041,00 kn ili 4,7 %.

Koeficijenti složenosti poslova zaposlenika Instituta propisani su odredbama Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama, a osnovica za obračun plaće zaposlenika u 2021. određena je Dodatkom Temeljnog kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 123/19) i Dodatkom II. Temeljnog kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 66/20). Obračun plaća zaposlenika te dodaci na plaću uključeni su u sustav centraliziranog obračuna plaća.

U okviru ostalih rashoda za zaposlene ostvareni su rashodi za nagrade zaposlenicima u iznosu od 127.885,00 kn i u cijelosti su isplaćeni iz vlastitih i namjenskih prihoda. Odnose se na isplatu nagrada istraživačima u iznosu od 108.736,00 kn (za šest zaposlenika), isplatu nagrade za dobre radne rezultate u iznosu od 12.999,00 kn (za jednog zaposlenika) te na isplatu neoporezivog dodatka na plaću u iznosu od 6.150,00 kn (za devet zaposlenika). Rashodi za nagrade istraživačima ostvareni su na temelju Pravilnika o nagrađivanju, kojim je utvrđeno da odluku o isplati odnosno dodjeli nagrada donosi ravnatelj u skladu s važećim propisima imajući u vidu financijske mogućnosti Instituta te na temelju Odluke o vrednovanju doprinosa istraživača.

Na temelju izvršenog bodovanja po kriterijima izvrsnosti znanstvenih radova, uspješnosti u prijavi i vođenju znanstvenoistraživačkih projekata te doprinosu komercijalnoj djelatnosti Instituta, sastavljena je rang lista uspješnosti istraživača po kojoj je pravo na nagradu imalo šest istraživača kojima je nagrada isplaćena. Nadalje, rashodi za isplatu nagrade za dobre radne rezultate isplaćeni su jednom zaposleniku na temelju odluke Upravnog vijeća o isplati nagrade zaposleniku (koji je s 31. prosincem 2020. otišao u mirovinu) za cjelokupan doprinos rada u Institutu. Pri donošenju Odluke o isplati nagrade za odlazak u mirovinu nije jasno na koji je način određena visina nagrade te nisu vidljivi kriteriji i mjerila na temelju kojih se određuje iznos u kojem će se nagrada za dobre radne rezultate zbog odlaska u mirovinu isplatiti. Rashodi za isplatu neoporezivog dodatka na plaću (za devet zaposlenika) temeljem provedbe obrazovnih i administrativnih aktivnosti na održavanju nastave programa izobrazbe korisnika zaštitnih sredstava – održive upotrebe pesticida ostvareni su na temelju odluke ravnatelja iz prosinca 2021. o isplati neoporezivog dodatka na plaću za razdoblje srpanj – prosinac 2021. na temelju prijedloga voditelja projekta. Isplata dodatka na plaću isplaćena je za devet zaposlenika u pojedinačnim iznosima od 400,00 kn do 1.250,00 kn. S obzirom na različite visine isplata, iz navedene Odluke nije vidljivo na koji se način određivala visina dodatka pojedinom zaposleniku te nisu vidljivi kriteriji i mjerila na temelju kojih se određuje iznos u kojem će se dodatak isplatiti.

U okviru rashoda za intelektualne usluge evidentirani su rashodi za dodatke na plaću za rad zaposlenika Instituta na komercijalnim projektima, izvan radnog vremena, u iznosu od 151.738,00 kn i u cijelosti su isplaćeni iz vlastitih prihoda. Dodaci na plaću isplaćeni su za obavljanje poslova na projektima izrade alternativnog protokola uklanjanja invazivne strane vrste pajasen, komercijalne sezonske analize maslinovih ulja, održavanje nastave programa izobrazbe korisnika zaštitnih sredstava, fizikalno-kemijsko ispitivanje vina, pripreme sjemena za sjetvu *Gentiana lutea*, izradu programa raspolaganja državnim poljoprivrednim zemljištem te za sudjelovanje na projektu Upiši poljoprivredu. Isplaćeni su na temelju odluka ravnatelja (prema prijedlogu voditelja projekta o raspodjeli prihoda) uz primjenu odredaba članka 7. Pravilnika o osnovama financiranja znanstvenoistraživačkih instituta. Spomenutim Pravilnikom propisani su udjeli trošenja prihoda koje znanstvenoistraživački institut ostvaruje (za projekte, ekspertize i druge poslove u skladu sa statutom ako ti poslovi ne ometaju provedbu Nacionalnog znanstvenoistraživačkog programa), a čije se financiranje ne osigurava iz državnog proračuna. U skladu s Odlukom o proceduri vođenja komercijalnih projekata, kojom je definirana metodologija provođenja komercijalnih projekata, voditelji projekata dostavljaju ravnatelju prijedlog raspodjele prihoda projekta kojom se utvrđuje visina netododataka na plaću za sudionike u projektu. Unutar istog projekta raspoređeni su dodaci na plaću za sudionike u projektu u različitim iznosima, a iz dokumentacije nisu vidljivi kriteriji i mjerila na temelju kojih se određuje iznos u kojem će se dodatak isplatiti (npr. za realizaciju ugovora o fizikalno-kemijskom ispitivanju vina predviđena su sredstva u iznosu od 11.677,00 kn za dodatke na plaću, a isplaćeno je u netoiznosu od 1.000,00 kn do 7.509,00 kn po sudioniku).

Institut je donio Odluku o raspodjeli sredstava od komercijalnih projekata, kojom nisu utvrđeni kriteriji i mjerila prema kojima bi se mjerilo dodatno angažiranje zaposlenika na projektima ni iznosi naknada za pojedine vrste poslova. Skreće se pozornost na odredbe članka 31. Kolektivnog ugovora za znanost i visoko obrazovanje, prema kojima se raspodjela i korištenje prihoda ustanove ostvarenih na tržištu obavljanjem nastavne, znanstvene i stručne djelatnosti ustanove (u daljnjem tekstu: vlastiti prihodi), uređuje pravilnikom Ministarstva, a ako pravilnik nije donesen, pravilnikom ustanove.

Ako ustanova obavljanjem svoje djelatnosti ostvaruje vlastite prihode, zaposlenicima koji su svojim radom izravno ili neizravno sudjelovali u ostvarenju prihoda, pripada pravo na odgovarajuće uvećanje plaće. Ako se način raspodjele prihoda te kriteriji i mjerila za uvećanje plaće uređuje pravilnikom ustanove, za njegovo donošenje potrebna je pisana suglasnost Sindikata. Ako zaposlenik poslove za tržište obavlja izvan redovnog radnog vremena ili preko norme zaposlenika utvrđene spomenutim Kolektivnim ugovorom, rad za tržište se plaća kao prekovremeni rad zaposlenika. Zaposlenik može odbiti obavljati poslove za tržište pod istim uvjetima pod kojima bi mogao odbiti naloženi prekovremeni rad.

Državni ured za reviziju preporučuje utvrditi mjerljive kriterije na temelju kojih će se isplaćivati nagrada za dobre radne rezultate (prije odlaska u mirovinu), neoporezivi dodatak na plaću te dodatak na plaću za rad zaposlenika Instituta na komercijalnim projektima izvan radnog vremena, čime bi se osigurala opravdanost i transparentnost procesa njihove dodjele.

- 3.2. *Institut u cijelosti prihvaća preporuku Državnog ureda za reviziju koja se odnosi na utvrđivanje mjerljivih kriterija na temelju kojih će se isplaćivati nagrada za dobre radne rezultate (prije odlaska u mirovinu), neoporezivi dodatak na plaću te dodatak na plaću za rad zaposlenika Instituta na komercijalnim projektima izvan radnog vremena. U Očitovanju navodi da je preporuka djelomično provedena donošenjem Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o nagrađivanju od 20. srpnja 2022.*

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Instituta za 2012., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2021. provjereno je je li Institut postupio prema nalogima danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Planiranje	2012.	U financijskom planu, prihode i primitke rasporediti po ekonomskoj klasifikaciji i prema izvorima financiranja, a rashode i izdatke prema proračunskim klasifikacijama i uravnotežiti s prihodima i primicima.	2014.	provedeno
2.	Računovodstveno poslovanje	2012.	Uskladiti vrijednost dugotrajne imovine iz analitičke evidencije s glavnom knjigom i financijskim izvještajima. Ustrojiti analitičke evidencije sitnog inventara i materijala.	2014.	nije provedeno
3.		2012.	Iskazivanje cjelokupne imovine (oranice, pašnjaci, vinogradi, maslinici, voćnjaci, šume, putovi, dvorište) u poslovnim knjigama.	2014.	provedeno
4.		2012.	Evidentiranje poslovnih promjena na temelju urednih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava.	2014.	provedeno
5.		2012.	Obavljanje potpunog godišnjeg popisa imovine i obveza.	2013.	nije provedeno
6.		2012.	U Bilješke uz financijske izvještaje uključiti popis sudskih postupaka u tijeku.	2013.	provedeno
7.		2012.	Obračun ispravka vrijednosti dugotrajne imovine obaviti po prosječnim godišnjim stopama i linearnom metodom.	2013.	djelomično provedeno
8.		Rashodi	2012.	Osigurati potrebne podatke (odluku o imenovanju voditelja projekata i rasporedu sredstava) u svrhu praćenja realizacije ugovorenih projekata.	2014.
9.	Javna nabava	2012.	Postupke javne nabave obavljati u skladu sa zakonima i unutarnjim aktima Instituta.	2014.	provedeno

Obrazloženje danog naloga koji je djelomično proveden daje se u nastavku.

- U vezi s nalogom za obavljanje obračuna ispravka vrijednosti po prosječnim godišnjim stopama i linearnom metodom Institut nije pri obračunu ispravka vrijednosti dugotrajne imovine od 2017. do 2020. za pojedine grupe dugotrajne imovine primjenjivao propisane stope ispravka vrijednosti. Za obračun ispravka vrijednosti dugotrajne imovine za 2021. primjenjivao je propisane stope ispravka vrijednosti.

Institut je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

1.2. Institut se nije očitovao na status naloga iz prošle revizije.